

Til

**Utenriksdepartementet
Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet**

**Gjenpart
Nærings- og fiskeridepartementet
Kunnskapsdepartementet
Direktoratet for romvirksomhet**

**Oslo,
4. mars 2026**

**Fra
Norsk industriforum for romvirksomhet (NIFRO)**

FREMTIDENS UTVIKLINGSPOLITIKK – PROSJEKT VENDEPUNKT – INNSPILL FRA NORSK ROMNÆRING

Innledning

NIFRO – Norsk Industriforum for Romvirksomhet – er interesseorganisasjonen for norsk romnæring. Vi representerer om lag 50 medlemmer, alt fra store industriselskaper til små oppstartsbedrifter, men også akademia – med universiteter og forskningsinstitusjoner som er involvert i rom-relatert forskning, utvikling og utdanning. Vi representerer med andre ord hele verdikjeden for norsk romvirksomhet.

Norsk romnæring og tilknyttede teknologimiljøer gjennom NIFRO ønsker å bidra aktivt til utviklingen av fremtidens norske utviklingspolitikk, og vil derfor gi våre innspill til den nye stortingsmeldingen som skal utarbeides gjennom prosjekt «Vendepunkt». Romteknologi og satellittbaserte løsninger har de siste årene utviklet seg til å bli en kritisk del av den globale digitale infrastrukturen. Norge har alltid hatt store behov for monitorering og oversikt over vår lange kystlinje, enorme havområder og store ubebodde landområder, og er derfor langt fremme innen bruk og utvikling av løsninger for fjernmonitorering og analyse. Dette innebærer også utvikling av satellitter, sensorer og teknologi i tillegg til analyse og bruk av avanserte data. Satellittdata gir kontinuerlig, uavhengig og objektiv informasjon om tilstand og utvikling på jorden – på tvers av landegrenser og i områder der annen datainnsamling er vanskelig eller umulig.

Dette gjør satellittbasert informasjon til et stadig viktigere verktøy for bærekraftig ressursforvaltning, klima- og miljøovervåking, humanitær respons, konfliktforebygging og styrking av institusjoner og rettsstat. Satellittdata er derfor ikke bare et teknologisk verktøy, men et strategisk virkemiddel for mer effektiv og kunnskapsbasert utviklingspolitikk.

Satellittdata som grunnlag for bedre utviklingsarbeid

Effektiv utviklingspolitikk forutsetter tilgang til pålitelig informasjon om situasjonen på bakken. I mange deler av verden er datagrunnlaget begrenset, og satellittdata kan gi en unik mulighet til å fylle dette gapet.

Satellittbasert jordobservasjon kan blant annet brukes til å overvåke naturressurser og biodiversitet, avdekke ulovlig aktivitet som ulovlig fiske, avskoging eller gruvedrift, støtte katastrofeberedskap og humanitær respons, kartlegge infrastruktur og arealbruk, samt bidra til transparens og ansvarlig ressursforvaltning.

Denne typen informasjon er særlig viktig i sårbare stater og konfliktområder hvor tilgang til uavhengige data kan være avgjørende for gode beslutninger.

Norske initiativer som allerede leverer globale resultater

Norge har allerede etablert flere internasjonalt ledende bistandsinitiativer der satellittdata står sentralt. Dette er innen områder hvor Norge allerede har gode fortrinn, lang erfaring og allerede teknologiske løsninger etablert, slik at det har vært gode forutsetninger for å lykkes.

Avdekking av ulovlig fiske globalt – Blue Justice Initiative

Blue Justice-initiativet bruker satellittdata og andre teknologiske verktøy for å bekjempe ulovlig fiske og annen fiskerikriminalitet. Initiativet, finansiert gjennom Norad og under Nærings- og fiskeridepartementet, bidrar til å styrke kyststaters evne til å overvåke egne havområder og håndheve fiskeriregelverk innen et trygt og sikkert rammeverk. Dette er et viktig bidrag til både bærekraftig havforvaltning, matsikkerhet og økonomisk utvikling. Nå er Norge også nylig blitt med i den internasjonale «Space4Ocean»-alliansen (initiert av den franske romorganisasjonen juni 2025), hvor målsetningen er at myndigheter globalt skal jobbe tett med akademia og industri for et mer bærekraftig hav. Her har Norge alle muligheter til å bygge på allerede opprettede strukturer, og bistå med initiativer som videreutvikling av Blue Justice og annet f.eks avdekking av miljø, oljesøl og skipstrafikk.

Monitorering av hele regnskogsbeltet

NICFI-programmet (Norway's International Climate and Forest Initiative) har gjort høyoppløselige satellittdata gratis tilgjengelig for brukere i tropiske skogområder. Programmet, finansiert av Klima- og miljødepartementet, har blitt et av verdens mest omfattende initiativer for overvåking av regnskog og avskoging levert av norsk industri i samarbeid med internasjonale leverandører. Med titusener av brukere globalt – inkludert myndigheter, forskere, sivilsamfunn og urfolk – gir programmet lokale aktører mulighet til selv å overvåke sine skogområder og avdekke ulovlig avskoging. Romnæringen håper og anbefaler sterkt at dette arbeidet blir videreført sammen med norske aktører.

Satellites for Peace

Initiativet Satellites for Peace er gjennom 2025 utviklet i samarbeid mellom blant andre

PRIO, KSAT, UNOSAT, UNDP og Institute for Economics and Peace. Målet er å mobilisere global støtte til økt bruk av satellittdata i humanitær bistand, katastroferespons, konfliktforebygging og fredsbygging. Initiativet arbeider også for å styrke og modernisere FN-systemets bruk av satellittdata slik at organisasjonene bedre kan utnytte tilgjengelig teknologi i sitt arbeid. Norges rolle som fredsnasjon gjennom tidene i kombinasjon med norsk romnærings utviklede løsninger for å levere sammenstilt satellittbasert, tidskritisk informasjon over sårbare områder gjør at Norge er i en god posisjon til å være fanebærer i et slikt arbeid fremover. Dette initiativet bør gi gode muligheter for å bygge videre programmer og løsninger med Norge i førersetet. (Lanseringen med globale aktører fra myndigheter, romorganisasjoner, ekspertmiljøer, industri og bistandsorganisasjoner/sluttbrukere vil skje i juni 2026 i Roma.)

Satellittdata, sikkerhet og global motstandskraft

Utviklingspolitikk og sikkerhetspolitikk henger i økende grad sammen. Tilgang til pålitelig informasjon om naturressurser, klimaendringer, migrasjon, matsikkerhet og naturkatastrofer er avgjørende for å kunne forebygge kriser og konflikter.

Satellittdata kan bidra til å styrke motstandskraft og stabilitet i sårbare regioner ved å forbedre varsling og respons ved naturkatastrofer, redusere konflikter knyttet til naturressurser, øke transparens og ansvarlighet i forvaltning og gi myndigheter bedre beslutningsgrunnlag. Satellittbaserte løsninger bør derfor ses som en integrert del av både utviklingspolitikk, klima- og sikkerhetspolitikk.

Behov for koordinering og effektiv ressursbruk

Høyoppløselige satellittdata og avanserte analysetjenester kan være kostbare ressurser. For å sikre best mulig effekt av offentlige investeringer er det derfor viktig å legge til rette for koordinering på tvers av departementer, sambruk av satellittdata mellom sektorer, felles finansiering av datatilgang og analysekapasitet, samt samarbeid mellom myndigheter, industri og akademia.

Mange av anvendelsene av satellittdata – fra forsvar/sikkerhet, klimaovervåking til fiskerikontroll og humanitær respons – bygger på de samme teknologiske kapasitetene. En mer koordinert tilnærming kan derfor gi betydelige synergier og muligheter. Her bør det opprettes mer koordinerte fora som sikrer at man jobber for tilrettelegging av deling av data og løsninger. Dette krever forståelse av mulighetene som finnes i dag og barrierene for de gode løsningene. Etablering av det nasjonale jordobservasjonssenteret (som ble besluttet gjennom Hurdalsplattformen) vil kunne være et viktig virkemiddel for dette for å fungere som kompetansesenter og koordinere nasjonale kompetansemiljøer, behov og muligheter. Uavhengig av dette senteret, er det viktig å etablere tverrfaglige fora, prosjekter eller programmer for å utnytte alle mulighetene og ressursene som allerede i dag legges i satellittbaserte løsninger.

Norsk romnærings som partner og leverandør

Norsk romindustriaktører har gjennom flere tiår utviklet sterk kompetanse innen satellittdata, bakkestasjoner, analyse og operative tjenester. Industrien kjennetegnes av høy innovasjonstakt, tett samarbeid med forskningsmiljøer og akademia, sterk eksportorientering og omfattende internasjonale partnerskap.

Dette gir gode forutsetninger for å bidra til utviklingen av nye løsninger i tett samarbeid med myndigheter og sluttbrukere, både nasjonalt og internasjonalt. Norsk romnæring kan bidra med teknologisk kompetanse om hva som er mulig i dag og fremover, utvikling av nye tjenester tilpasset utviklingspolitiske behov, samarbeid med internasjonale aktører og rask utvikling og implementering av innovative løsninger.

Avslutning

Satellittdata representerer en stadig viktigere ressurs for kunnskapsbasert utviklingspolitikk. Norge har allerede flere ledende initiativer som viser hvordan romteknologi kan bidra til å løse globale utfordringer innen klima, ressursforvaltning, sikkerhet og humanitær bistand. Når dette samtidig kan være med å bygge norsk næringsliv gjennom utvikling av nye løsninger nasjonalt som kan utgjøre forskjeller internasjonalt, skaper man en helhetlig verdikjede som skalerer og gjør Norge enda viktigere i det globale bildet for utviklingsarbeid. Ved å styrke samarbeidet mellom myndigheter, teknologi- og forskningsmiljøer kan Norge ytterligere utvikle denne rollen og bidra til mer effektiv, transparent og bærekraftig utviklingsinnsats globalt.

Norsk romnæring med NIFRO i førersetet står klar til å bidra i dette arbeidet og bidrar gjerne inn i dialog hvordan norske romaktører kan knyttes tettere på dette arbeidet..

Med vennlig hilsen

Maja-Stina Ekstedt

Maja-Stina Ekstedt

Styreleder, NIFRO

